

Котлова Л. Проблема розвитку моральних цінностей дітей в умовах глобалізації суспільства. *Актуальні проблеми теоретичної та консультативної психології : матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (21-22 квітня 2021 року) / укладачі : І. С. Булах, Н. В. Гузій, Ю. М. Кашпур. Вип. 2. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. С. 52-53.*
УДК 159.922

Котлова Людмила

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ДІТЕЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Проблему духовно-морального розвитку необхідно вирішувати вже в дошкільному віці, так як саме в цьому віці відбувається накопичення соціального досвіду дитини, відбувається первинна орієнтація всього майбутнього життя.

Моральний розвиток особистості має свої витоки, закономірності та послідовність, цей процес починається дуже рано під впливом різноманітних чинників і умов, також в цьому процесі можна виділити етапи, які тісно пов'язані з віковими особливостями розвитку дітей, соціальною ситуацією розвитку.

З плином часу дитина опановує прийняті в суспільстві норми і правила поведінки і взаємин, привласнює способи і форми взаємодії. У роботах Л.Божович було відзначено вікову динаміку зразків поведінки, що орієнтують моральний розвиток дитини, і встановлено деякі особливості оволодіння дітьми цими зразками. Знайомство з моральними нормами відбувається тільки на опорі на вже сформовані у дитини моральні почуття і звички [10, С. 178].

Специфічною особливістю процесу духовно-морального розвитку слід вважати те, що він тривалий і безперервний, а результати його відстрочені в часі.

Духовний розвиток дитини пробуджує потенційні можливості і почуття дитини, такі як совість, свобода, відповідальність, чесність тощо. У дитини починає формуватися моральна позиція у розрізненні добрих і поганих вчинків, милосердя і жорстокості. Це допомагає дошкільнику побудувати гармонійні

відносини зі світом, дорослими і однолітками, а також розділяти переживання і радість, сприяти в допомозі і захисті.

Як зазначає М.Лісіна, ефективність соціалізації дошкільника, перш за все, залежить від форми його спілкування з дорослим [67, С. 12]. У дошкільному віці у дітей відбуваються значні зміни у відносинах з іншими дітьми. Крім потреби в спільній грі, у дитини зароджується потреба у визнанні і повазі з боку інших дітей, що нерідко стає причиною дитячих конфліктів. Таким чином, в дитячій взаємодії з'являється основи конкурентності; інші діти сприймаються дитиною в постійному порівнянні з самим собою. Дане порівняння спрямоване не стільки на виявлення подібності, скільки на протиставлення себе і іншого.

Основні положення духовно-морального виховання дітей, повинні забезпечувати розвиток дітей в п'яти взаємодоповнюючих освітніх сферах: соціально-комунікативний розвиток; пізнавальний розвиток; мовленнєвий розвиток; художньо-естетичний розвиток; фізичний розвиток.

У зв'язку із розвитком інформаційних технологій сучасні діти отримують більший вплив на становлення власних моральних цінностей через Інтернет. Досить часто, моральні цінності, які пропагуються інформаційним середовищем суперечать тим цінностям, які виховує сім'я та дитячий садочок. Тому, важливо контролювати інформаційний контент, який переглядають діти.

Список використаних джерел:

1. Божович Л. И. О нравственном развитии и воспитании детей. М.: Просвещение, 2012. С. 254.
2. Лисина М. И. Воспитание детей раннего возраста в семье. К. : о-во «Знание» УССР, 1983. С. 27-30.